

Asia: VN/21121/2024

Kysely EU:n verkkolähetysdirektiivin (2019/789) kansallisen täytäntöönpanon vaikutuksista eri toimijoiden näkökulmasta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista ja onko lainmuutoksilla (25 h § ja 25 m §) ollut vaikutusta omaan toimintaan tai edustamienne tahojen toimintaan?

Ei ole ollut vaikutusta, perustele.

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

EU:n verkkolähetysdirektiivin (2019/789/EU) kansallisen voimaansaattamisen yhteydessä tekijänoikeuslain 25 h §:ään tehdyillä muutoksilla ei ole ainakaan toistaiseksi ollut vaikutusta Teoston toiminnassa. Teosto on saanut lainmuutokseen perustuvia lupatiedusteluja uusilta käyttäjätahoilta.

Verkkolähetysdirektiivin toimeenpanon yhteydessä TekijäL 25 h §:ää tarkistettiin huomioimalla sen sanamuodossa teknologianeutraalius suhteessa edelleen lähettämiseen käytettyyn tekniikkaan. Lainkohtaan lisättiin myös maininta siitä, että tavalla, jolla edelleenlähetyksen toteuttava osapuoli saa ohjelmesignaalin lähetystoimintaa harjoittavalta organisaatiolta edelleen lähettämistä varten, ei ole merkitystä. Sääntelyn selvennettiin tällä tavoin olevan teknologianeutraalia suhteessa sekä edelleen lähetettävän signaalin vastaanottotapaan että edelleen lähettämiseen käytettyyn tekniikkaan.

Edellä mainittujen lainmuutosten voidaan katsoa selventävän sääntelyn soveltamista ainakin sen teknologianeutraaliuden osalta. Teoston saaman käsityksen mukaan kotimaisella markkinalla on kuitenkin lainmuutoksen jälkeenkin merkittäviä eriäviä tulkintoja siitä, millaisessa toiminnassa on kyse laissa tarkoitettusta ”edelleen lähettämisestä” ja missä ei.

2. Palveleeko nykyinen sääntely ohjelmien tuotantojen ja lähettämisen kokonaisuutta eri osapuolet huomioon ottaen?

Kyllä, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Teoston on nykyisen sääntelyn puitteissa mahdollista myöntää kattavat käyttöluvut lähetystoiminnan kokonaisuudessa tapahtuvaan sävelteosten käyttöön.

Teoston sopimuksin hallinnoimat musiikin tekijöiden ja –kustantajien oikeudet kattavat sävelteosten käytön sekä alkuperäisen lähetystoiminnan (TekijäL 25 f §) että edelleen lähettämisen (TekijäL 25 h §) osalta. Opetus- ja kulttuuriministeriö on lisäksi hyväksymispäätöksillään hyväksynyt Teoston toimimaan sopimuslissenssiorganisaationa mainittujen lainkohtien soveltamisalalla.

a) Onko 25 h §:n muutos selkeyttänyt alkuperäistä lähettämistä ja edelleen lähettämistä koskevan sääntelyn soveltamista kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toiminnassa?

Kyllä, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Viittaamme kysymykseen 1. antamaamme vastaukseen.

b) Onko kaapeliyritysten ja taloyhtiöiden toimesta tapahtuva televisiosisällön jakelu kansalaisille vähentynyt, kasvanut tai muutoin muuttunut uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Teoston tiedossa ei ole, että TekijäL 25 h §:n muutokset olisivat johtaneet muutoksiin televisiosisällön jakelussa.

c) Ovatko verkkoyritykset ja taloyhtiöt joutuneet maksamaan uuden sääntelyn (25 h §) seurauksena uudelleen tekijöille televisiosisällön edelleen lähettämisestä korvauksia tilanteessa, jossa alkuperäinen lähettäjä on jo maksanut tekijöille koko Suomen osalta televisiosisältöä koskevista oikeuksista? Liittäkää vastaukseen mahdollinen tilastotieto.

Ei, perustele

Voitte kirjoittaa perustelunne alla olevaan tekstikenttään.

Teoston tiedossa ei ole, että verkkoyritykset ja taloyhtiöt olisivat joutuneet maksamaan kysymyksen tarkoittamalla tavoin korvauksia uudelleen.

4. Eduskunnan lausuman (EV 312/2022 vp) mukaisesti arvioinnissa tulee huomioida myös perusoikeusvaikutusten punninta suhteessa sääntelyn tulkinta- ja soveltamiskäytäntöihin ja määrittelytarpeet erityisesti alkuperäisen ja edelleen lähettämisen suhteen. Korkeimmassa oikeudessa on vireillä oikeudenkäynti, jossa on kyse televisiolähetysten edelleen lähettämisestä. (Markkinaoikeus on antanut asiassa ratkaisun MAO:285/19, joka ei ole lainvoimainen

<https://markkinaoikeus.fi/fi/index/paatokset/teollisjatekijanoikeudellisetasiat/mao28519.html>.)

Miten näkemyksenne mukaan tuleva korkeimman oikeuden ratkaisu tulisi ottaa huomioon eduskunnan lausumassa tarkoitetussa arvioinnissa? Perustele lyhyesti alla olevaan tekstikenttään.

Kysymyksessä viitattua korkeimman oikeuden ratkaisua ei ole toistaiseksi annettu, joten yksityiskohtaista lausuntoa sen sisällön huomioimisesta eduskunnan lausumassa tarkoitetussa arvioinnissa ei ole tässä vaiheessa mahdollista antaa. Arvioinnissa tulee kuitenkin lähtökohtana huomioida, että annettava KKO:n ratkaisu koskee oikeustilaa ennen tässä kyselyssä mainittuja tekijänoikeuslain muutoksia.

KKO:n ratkaisun sisällöstä riippumatta olennaista on varmistaa, että Suomen voimassa oleva tekijänoikeuslainsäädäntö vastaa EU-lainsäädännössä ja kansainvälisissä yleissopimuksissa asetettuja edellytyksiä.

Oikeustilasta vallitsevat eriävät tulkinnat eri markkinatoimijoiden välillä muodostavat ongelman oikeudenhaltijoiden perusoikeutena suojattavan omaisuudensuojan näkökulmasta, sillä asetelmaan liittyy riski siitä, että ainakin osa tekijänoikeuden eri oikeudenhaltijaryhmistä jää vaille heille tekijänoikeuslainsäädännön mukaan teosten käytöstä suoritettavaa korvausta.

Kyntölä Jenni
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry

Pitkänen Teemu
Säveltäjäin Tekijänoikeustoimisto Teosto ry